

นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูระดับชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จารุณี การี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สํารวจการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 195 แห่ง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกนที่ค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 มีความคลาดเคลื่อน +/- ร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 195 แห่ง และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาหรือเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาโรงเรียนละ 2 คน จำนวน 195 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 390 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน และด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาวัตกรรมการถูกนำไปใช้มากที่สุดในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการนำวัตกรรมการสอนซ่อมเสริมไปใช้มากที่สุด 2) ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน มีการนำวัตกรรมการสอนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการกลุ่มมากที่สุด 3) ด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ มีการนำนวัตกรรมแบบฝึกทักษะไปใช้มากที่สุด 4) ด้านนวัตกรรมเทคนิคการสอน มีการนำนวัตกรรมกิจกรรมเรียนปนเล่นไปใช้มากที่สุด และ 5) ด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอน มีการนำวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model ไปใช้มากที่สุด โดยครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความถี่ในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยเป็นประจำ (ทุกสัปดาห์) ส่วนการศึกษาปัญหาในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบปัญหาการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ขาดหลักสูตรอบรมเรื่องการผลิต/การใช้นวัตกรรม

คำสำคัญ: นวัตกรรมส่งเสริมการอ่าน; นวัตกรรมส่งเสริมการเขียน

* สาขาวิชา สารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อีเมล: jarunee.kar@yru.ac.th

Innovation to Promote Thai Language Reading and Writing of Elementary School Teachers in the Three Southern Border Provinces

Jarunee Karee*

Abstract

This quantitative study explores the application of innovation for promoting the teaching of reading and writing the Thai language of 390 elementary school teachers in the Educational Zone 1 of the three southern border provinces. Selection of the study sample of 390 teachers from 195 schools was made using Krejcie and Morgan table for calculation of sample size, and questionnaires are used for collecting data which are later analyzed by percentage, mean, and standard deviation.

The results revealed that the teachers used innovation at the highest level to promote the teaching of reading and writing the Thai language. When examining each aspect of the innovation, the 3 topmost mean scores of the innovation were found: teaching and learning arrangement process innovation, teaching method innovation, and learning media innovation. When considering each innovation which was heavily used, it was found that remedial teaching was the topmost used in teaching and learning process innovation; participative teaching with respect to group process was used at the maximum level in the teaching method innovation; workbook was also frequently used in the learning media innovation; teaching activities were highly used in teaching technique innovation; and CIPPA teaching model was heavily used in in the teaching model innovation. The elementary school teachers in the three southern border provinces were found to regularly use the innovation to promote reading and writing the Thai language every week. Besides, they encountered the problem in using the innovation to promote the reading and writing the Thai language at the moderate level, and the lack of training courses on the innovation production and usage was found to be the most serious problem.

Keywords: Reading Promotion Innovation; Writing Promotion Innovation

---

*Information Science, Faculty of Humanities and Social Sciences, Yala Rajabhat University. e-mail: jarunee.kar@yru.ac.th

Received: 25 November 2020 Accepted: 6 March 2021

บทนำ

สภาพปัจจุบันของสังคมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวไทยมุสลิมมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาที่หลากหลายในชีวิตประจำวันเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างกัน ในสังคม โดยปกติแล้วมีการใช้ภาษามลายูถิ่น และภาษาไทย ซึ่งมักจะใช้ในชีวิตประจำวัน และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งภาษามลายูถิ่นมีบทบาทสำคัญสำหรับประชาชนมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งถือเป็นภาษาแม่ (Mother Tongue) ที่ต้องใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาหลัก คนส่วนใหญ่ในพื้นที่ใช้ภาษามลายูถิ่นในชีวิตประจำวันมากถึงร้อยละ 75.20 (Abdulsata et al., 2013) นอกจากนี้ ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความต้องการที่แท้จริงของตนเองได้ ทำให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อความหมายที่แท้จริง รวมทั้งผู้เรียนส่วนหนึ่งยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษา และคิดว่า การเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องยาก แม้ผู้เรียนจะใช้ระยะเวลาในการศึกษา แต่ไม่สามารถนำภาษาที่เรียนไปใช้ในการสื่อสารได้ เช่น การสนทนา เป็นต้น

สองทศวรรษที่ผ่านมาอัตราการเข้าถึงการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศไทยรุดหน้าไปอย่างมาก เป็นเพราะรัฐบาลมีแผนการพัฒนาทางการศึกษาที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ความไม่เท่าเทียมและไม่ทั่วถึงยังคงปรากฏให้เห็นเด่นชัด เช่น เด็กด้อยโอกาสเข้าไม่ถึงระบบการศึกษา ทั้งคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ แตกต่างกันตามพื้นที่ ภาษา และฐานะทางเศรษฐกิจทางครอบครัวของเด็ก แม้ว่าประเทศไทยจะลงทุนงบประมาณมหาศาลให้กับการพัฒนาระบบการศึกษา และประสบความสำเร็จในการผลักดันอัตราการเข้าเรียนชั้น

ประถมศึกษาได้ไม่ถึงร้อยละ 100 แต่เด็กจำนวนหนึ่งกลับไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ เด็กไทยเชื้อสายมลายูและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นพูดภาษาไทยได้น้อยหรือไม่ได้เลยเมื่อแรกเข้าเรียน การไปโรงเรียนจึงเป็นเสมือนการไปต่างประเทศ เพราะเด็กไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอน เด็กกลุ่มนี้จึงมีโอกาสดูออกจากโรงเรียนกลางคันสูงและมีแนวโน้มเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาค่อนข้างต่ำ สาเหตุสำคัญมาจากช่องว่างทางภาษา โดยพบว่าเด็กกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากในระบบการศึกษาชั้นพื้นฐานที่สอนตามแนวทางการจัดการศึกษาแบบใช้ภาษาไทยเพียงอย่างเดียวจนครบ 8 ปียังอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ กระทรวงศึกษาธิการเร่งแก้ปัญหาโดยทดลองใช้แผนการสอนภาษาไทยหลายรูปแบบ แต่ยังไม่ยืนยันไม่ได้ว่า จะสามารถพัฒนาทักษะได้จริงอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องแสวงหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาช่องว่างทางภาษาดังกล่าว (UNICEF Thailand, 2018)

เมื่อปีพ.ศ. 2549 กระทรวงศึกษาธิการ องค์การยูนิเซฟประเทศไทย และสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกันจัดทำโครงการพัฒนาและทดลองใช้แนวทางจัดการศึกษา โดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานในโรงเรียนเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีพื้นฐานมาจากงานวิจัยทางการศึกษา และแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (best practices) ในด้านการเรียนการสอนภาษาแรก และภาษาที่สองที่ได้รับการตรวจสอบรับรองในระดับนานาชาติ ผลการวิจัยทั่วโลกยืนยันสอดคล้องกันว่า การศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา โดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานมีประสิทธิภาพอย่างมาก รายงานผลการเรียนของเด็กที่ไม่ได้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ในสหรัฐอเมริกา จำนวน 8 ล้านคนพบว่า ยิ่งส่งเสริมให้ใช้ภาษาแม่ของเด็กในโรงเรียน

ยาวนานเท่าไร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระยะยาวจะยิ่งดีมากขึ้นเท่านั้น ในสถานการณ์ส่วนใหญ่ แนวทางการจัดการศึกษาโดยใช้ภาษาอังกฤษภาษาเดียว หรือ English Submersion เป็นวิธีการที่ใช้ได้ผลน้อยอย่างยิ่งสำหรับเด็กกลุ่มนี้ ซึ่งยืนยัน โดยผลการวิจัยที่ดำเนินการในอเมริกาใต้ ยุโรป แอฟริกา ออสเตรเลีย และเอเชีย (Thomas, & Collier 1997; Kamenetz, 2016)

การสำรวจสถานการณ์การใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของคนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปี พ.ศ. 2549-2550) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษามลายูถิ่น จำนวน 1,255 คน เกี่ยวกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ทักษะความสามารถ ความมั่นใจในการใช้ภาษาต่าง ๆ และทัศนคติ ความต้องการ ระบบเขียน ภาษามลายูถิ่นอักษรไทย เพื่อใช้เป็นสื่อการศึกษาในโรงเรียน และในงานวิจัยเพื่อสำรวจการใช้ภาษาในสื่อท้องถิ่นใช้กลุ่มตัวอย่างอีก 387 คน เข้ารับการทดสอบอย่างง่าย เพื่อวัดความสามารถในการอ่านอักษรไทย อักษรยาวี และอักษรรูมี ร้อยละ 75 รายงานว่า มีการใช้ภาษามลายูถิ่นมากที่สุดในชีวิตประจำวัน เทียบกับร้อยละ 8 ที่ใช้ภาษาไทยมากที่สุด ร้อยละ 95 มีทักษะความสามารถและรู้สึกมั่นใจในการใช้ภาษามลายูถิ่น เปรียบเทียบกับ ความรู้สึกมั่นใจในการใช้ภาษาไทยที่มีเพียงร้อยละ 45 สำหรับกลุ่มที่ทดสอบความสามารถด้านการอ่าน พบว่า สามารถอ่านออกเสียงภาษาไทยได้คล่องกว่าการอ่านอักษรยาวีและอักษรรูมี แต่มีร้อยละ 70 ไม่เข้าใจข้อความภาษาไทยที่อ่าน ร้อยละ 66 เห็นด้วยและต้องการให้ใช้ตัวอักษรไทยในการเรียนอ่านเขียนภาษามลายูถิ่นในโรงเรียน (Premssirat, & Samoh, 2012) โดยปกติเด็กจะพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาแม่ก่อน แล้วจึงเรียนรู้การอ่านและ

เขียนภาษาแม่ ส่วนภาษาไทยจะเริ่มตั้งแต่ภาคการศึกษาภาคปลาย ในชั้นอนุบาล 1 ตามลำดับขั้นตอนเดียวกัน คือ พัฒนาทักษะการฟังก่อนจึงจะฝึกพูด หลังจากนั้นเด็กจะถ่ายโอนทักษะการอ่านและเขียนภาษามลายูถิ่นไปสู่การอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยใช้แบบเรียนเตรียมอ่านเขียนที่ผลิตขึ้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขั้นตอนการเรียนรู้ตามลำดับฟัง-พูด-อ่าน-เขียน เป็นไปตามลำดับธรรมชาติของการรับภาษาของมนุษย์ในการเรียนรู้และพัฒนาภาษาแม่ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมากจากโรงเรียนส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งครูมักจะเริ่มต้นด้วยการสอนเขียน โดยให้นักเรียนคัดตัวอักษร คำศัพท์และลอกประโยคภาษาไทย ก่อนที่เด็กจะเข้าใจภาษาพูดในภาษาไทย นี่เป็นเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไทยเชื้อสายมลายูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กว่าครึ่งหนึ่งมีทักษะอ่านเขียนภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์มาก เนื่องจากมีความเป็นไปได้ไม่น้อยมากที่เด็กจะสามารถอ่านและเขียนภาษาที่ตนเองพูดได้ยังไม่คล่องดีพอ การจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา (ภาษาไทย-มลายูถิ่น) ช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงภาษา วัฒนธรรมและประสบการณ์ชีวิตจากที่บ้านสู่การเรียนรู้ในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดีเพราะเด็กมีพื้นฐานจาก “สิ่งที่รู้” สำหรับการเรียน “สิ่งที่ไม่รู้” เพิ่มเติมในโรงเรียน

จากความสำคัญของการใช้ภาษาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าภาษามีคุณลักษณะเฉพาะและมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน ดังนั้น จากคุณลักษณะพิเศษของการใช้ภาษาไทยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีการใช้ภาษาที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนที่มีหลักสูตรแตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ

จึงต้องใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนทางด้านภาษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนใหม่ ให้สอดคล้องกับกระบวนการศึกษาที่เปลี่ยนไป โดยมุ่งเน้นประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ พร้อมคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ ครูต้องใฝ่รู้แสวงหาสาระเนื้อหาใหม่ๆ การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญมาก ทั้งนี้ เพื่อสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจผู้เรียนให้เกิดความอยากเรียนรู้และเพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียนได้ตามจุดมุ่งหมาย รวมทั้งยังต้องพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้อุปกรณ์ใหม่ ที่สำคัญครูต้องเข้าใจ และสามารถเรียนรู้การใช้วัตกรรมการและเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับการจัดการศึกษาได้อย่างผสมผสานอีกด้วย

ปัจจุบัน การนำนวัตกรรมทางการศึกษามาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนับเป็นสิ่งสำคัญในสังคมยุคปัจจุบัน เนื่องจากนวัตกรรมทางการศึกษาจะช่วยแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหรือพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำแนวคิด รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ สื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรืออาจนำความคิดหรือการกระทำ รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงของเดิมที่มีอยู่แล้วมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิดแรงจูงใจในการเรียน และยังช่วยประหยัดเวลาในการเรียนอีกด้วย (Suwancharas, 2010) จากการศึกษาพบว่า นักการศึกษาหลายท่านได้จำแนกประเภทของนวัตกรรมไว้หลากหลาย อาทิ

Sinthapanon (2010) จำแนกนวัตกรรมทางการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) นวัตกรรมประเภทผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์ และ 2) นวัตกรรมประเภทรูปแบบ เทคนิค วิธีสอน และ Thumthong (2010) แบ่งประเภทของนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ประเภทเทคนิควิธีสอน และ 2) นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ประเภทสื่อการเรียนการสอน ในส่วนของ Matjarat, & Jansuwan (2013) แบ่งประเภทของนวัตกรรมทางการศึกษาออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) นวัตกรรมแผนการจัดการเรียนรู้ 2) นวัตกรรมวิธีสอน และ 3) นวัตกรรมสื่อเทคโนโลยี ทั้งนี้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีนวัตกรรมหลากหลายที่มุ่งพัฒนาการอ่านและเขียน ซึ่งงานวิจัยที่ นำนวัตกรรมมาใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนแก่ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา อาทิ งานวิจัย Jeenkee (2011) สร้างบทเรียนบนเว็บเรื่อง ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนจากบทเรียนบนเว็บไซต์ เรื่อง ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน โดยนักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนบนเว็บไซต์ เรื่อง ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย อยู่ในระดับมาก และ Kateyoy (2011) ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อุปกรณ์ 4 MAT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านโพธิ์งามหนองหญ้าขาววิทยา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อุปกรณ์ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยทั้งหลายแสดงให้เห็นว่านวัตกรรมเหล่านั้นสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทยได้ แต่ทั้งนี้นวัตกรรมทางการศึกษาที่นำมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาไทยในสามจังหวัดชายแดนใต้ยังไม่มีการรวบรวมและยังไม่พบนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับเด็กในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งที่สังคมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความต้องการนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยเป็นอย่างมาก เพื่อตอบสนองความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนด้านภาษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายในพื้นที่ ดังที่ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (National Strategy Secretariat Office, 2018) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ และยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (Office of the Prime Minister. Office of the National Economic and Social Development Board, 2016) จึงจำเป็นต้องมีการสำรวจการใช้วัตกรรมการส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม แต่ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะ

การอ่านและเขียนภาษาไทยของเด็กใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปี 2561-2565 ที่ต้องการส่งเสริมการใช้ภาษาไทยสำหรับเด็กที่ใช้ภาษามลายูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพบว่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสำรวจการใช้วัตกรรมการส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับเด็กในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยจึงได้วิจัยเพื่อสำรวจการใช้วัตกรรมการส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบประเภทของนวัตกรรมที่ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เลือกใช้ ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปวิเคราะห์เพื่อจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนานวัตกรรมและเลือกใช้วัตกรรมการที่เหมาะสมต่อไป รวมทั้งพัฒนานวัตกรรมให้ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังทำให้ทราบปัญหาในการใช้วัตกรรมการส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจการใช้วัตกรรมการส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

สมมติฐาน

1. ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้วัตกรรมการ

ส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย อยู่ในระดับมาก

2. ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบปัญหาในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. มีการรวบรวมองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมการสอนที่มุ่งพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. ครูและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำสารสนเทศดังกล่าวไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

นวัตกรรม คือ แนวคิด รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ สื่อต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งคิดค้นใหม่ๆ หรือของเก่าที่มีอยู่แต่เดิมแต่ได้รับการปรับปรุงเสริมแต่งพัฒนาขึ้นใหม่ โดยช่วยให้การปฏิบัติงานต่างๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถประหยัดเวลา และทำให้การปฏิบัติงานต่างๆ มีประสิทธิผลสูงกว่าเดิม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 195 แห่ง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้ตารางของ Krejcie, & Morgan (1970 cited in Aekakul, 2000) ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีความคลาดเคลื่อน +/- ร้อยละ -5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 195 แห่ง และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาหรือเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาโรงเรียนละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 390 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ที่ตั้งของหน่วยงานที่สังกัด ระดับชั้นที่สอนที่มาของนวัตกรรม การใช้นวัตกรรม งบประมาณและความถี่ในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย ตอนที่ 2 การใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านประเภทนวัตกรรม ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน 3) ด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ 4) ด้านนวัตกรรมเทคนิคการสอน 5) ด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอนและด้านอื่น ๆ ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ 1) ครูขาดความรู้เรื่องการใช้นวัตกรรม 2) ครูขาดแรงจูงใจในการใช้นวัตกรรม 3) โรงเรียนไม่มีวัสดุอุปกรณ์/เทคโนโลยีที่เหมาะสม

สำหรับการใช้นวัตกรรม 4) โรงเรียนขาดนโยบายส่งเสริมการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน 5) งบประมาณการจัดซื้อจัดหานวัตกรรมไม่เพียงพอ 6) สภาพแวดล้อม และสถานที่ไม่เหมาะสมสำหรับการใช้นวัตกรรม 7) สภาพการเรียนการสอนไม่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม 8) จำนวนนักเรียนไม่เหมาะสมกับจำนวนนวัตกรรมที่มี และ 9) ขาดหลักสูตรอบรมเรื่องการผลิต/การใช้นวัตกรรม และ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา หรือเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 273 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 70

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เมื่อผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลแล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 หาจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่างตามแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับการใช้ประเภทนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปัญหาในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย

ของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกำหนดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แล้วนำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของ Best (1981) แปลผลคะแนนเป็นช่วง ๆ มีความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายความว่า มีการใช้นวัตกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายความว่า มีการใช้นวัตกรรม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายความว่า มีการใช้นวัตกรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายความว่า มีการใช้นวัตกรรม อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายความว่า มีการใช้นวัตกรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ปัญหาในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กำหนดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แปลผลคะแนนเป็นช่วง ๆ มีความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายความว่า ประสบปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายความว่า ประสบปัญหา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายความว่า ประสบปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายความว่า ประสบปัญหา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายความว่า ประสบปัญหา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ประมวลผล วิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ และประมวลความคิดเห็นที่ได้ แล้วสรุปเป็นผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีสรุปได้ 4 ประเด็น ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด โดยมีอายุตั้งแต่ 36-45 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สังกัดหน่วยงานที่

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	256	93.80
ชาย	17	6.20
รวม	273	100.00
2. อายุ		
18-25 ปี	9	3.30
26-35 ปี	81	29.67
36-45 ปี	99	36.26
46-55 ปี	56	20.51
56-60 ปี	28	10.26
รวม	273	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	234	85.70
ปริญญาโท	39	14.30
ปริญญาเอก	-	-
รวม	273	100.00
4. ที่ตั้งของหน่วยงานที่สังกัด		
จังหวัดยะลา	70	25.60
จังหวัดปัตตานี	83	30.40
จังหวัดนราธิวาส	120	44.00
รวม	273	100.00

จังหวัดนราธิวาส และสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 8 ปี ผลิตนวัตกรรมใช้เองเป็นส่วนใหญ่ สำหรับที่มาอื่นๆ ของนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยที่ใช้อื่นๆ ได้แก่ เฟซบุ๊ก และอินเทอร์เน็ต โดยนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้งบประมาณจากโรงเรียน และส่วนใหญ่ใช้นวัตกรรมเป็นประจำ ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
5. ระดับชั้นที่สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ประถมศึกษาปีที่ 1	72	26.40
ประถมศึกษาปีที่ 2	62	22.70
ประถมศึกษาปีที่ 3	66	24.20
ประถมศึกษาปีที่ 4	101	37.00
ประถมศึกษาปีที่ 5	103	37.70
ประถมศึกษาปีที่ 6	115	42.10
6. ประสบการณ์ในการสอน		
1-2 ปี	32	11.70
3-4 ปี	21	7.70
5-6 ปี	30	11.00
7-8 ปี	27	9.90
มากกว่า 8 ปี	163	59.70
รวม	273	100.00
7. ที่มาของนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยที่ใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ผลิตนวัตกรรมใช้เอง	218	79.90
เลือกซื้อนวัตกรรมแบบสำเร็จรูป	157	57.50
ได้รับบริจาคมาจากหน่วยงานภายนอก	45	16.50
ได้รับจากการจัดหาของโรงเรียน/สำนักงานการศึกษา	156	57.10
ยืมจากครู/หน่วยงานอื่นๆ	37	13.60
อื่นๆ	6	0.22
8. นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยที่ใช้ ส่วนใหญ่ใช้งบประมาณจาก		
ส่วนตัว	90	32.97
ของโรงเรียน	156	57.14
สำนักงานศึกษาจัดสรรให้	25	9.16
อื่นๆ	2	0.73
รวม	273	100.00
9. ความถี่ในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย		
เป็นประจำ (ทุกสัปดาห์)	140	51.30
บ่อย ๆ (2 สัปดาห์/ครั้ง)	88	32.20
เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง)	41	15.00
นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง)	4	1.50
รวม	273	100.00

2) รูปแบบการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจำแนกตามประเภทนวัตกรรม ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน 3) ด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ 4) ด้านนวัตกรรมเทคนิคการสอน 5) ด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอน และด้านอื่นๆ พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสาม

ตารางที่ 2 แสดงรูปแบบการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวม

รูปแบบการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย	ระดับการใช้นวัตกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.02	0.76	มาก
2. ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน	3.70	0.76	มาก
3. ด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้	3.63	0.85	มาก
4. ด้านนวัตกรรมเทคนิคการสอน	3.50	0.86	ปานกลาง
5. ด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอน	3.28	0.83	ปานกลาง
รวม	3.63	0.81	มาก

2.1) ด้านนวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้นวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) โดยทุกข้อมีการใช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียง

จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.02$) รองลงมา คือ ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน ($\bar{X}=3.70$) และด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.63$) ตามลำดับ ส่วนด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอน มีการใช้น้อยกว่านวัตกรรมด้านอื่นๆ ($\bar{X}=3.28$) ทั้งนี้ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องตามสมมติฐานที่ 1 ของการวิจัย

ตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การสอนซ่อมเสริม ($\bar{X}=4.17$) รองลงมา คือ โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X}=4.16$) และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเชิงสร้างสรรค์ เช่น โครงการรักการอ่าน คลินิกภาษา ($\bar{X}=4.01$) ตามลำดับ ส่วนสื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีการใช้น้อยกว่านวัตกรรมข้ออื่นๆ ($\bar{X}=3.74$) เพิ่มเติม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงระดับการใช้นวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	ระดับการใช้		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การสอนซ่อมเสริม	4.17	0.64	มาก
2. โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์	4.16	0.69	มาก
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเชิงสร้างสรรค์ เช่น โครงการรักการอ่าน คลินิกภาษา เป็นต้น	4.01	0.76	มาก
4. สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	3.74	0.97	มาก
รวม	4.02	0.76	มาก

2.2) ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน

ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้นวัตกรรมวิธีการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) โดยส่วนใหญ่มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การสอนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ($\bar{X}=4.01$) รองลงมา คือ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ($\bar{X}=3.86$) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ($\bar{X}=3.63$) ตามลำดับ ส่วนการสอนแบบ OK5R มีการใช้น้อยกว่านวัตกรรมข้ออื่นๆ ($\bar{X}=3.12$) และนวัตกรรมอื่นๆ ที่มีการระบุ ได้แก่ นวัตกรรมวิธีการสอนแบบ Active Learning ($\bar{X}=5.00$) เพิ่มเติมดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงระดับการใช้นวัตกรรมวิธีการสอน

ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน	ระดับการใช้นวัตกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การสอนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม	4.01	0.72	มาก
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL)	3.86	0.72	มาก
3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL)	3.63	0.86	มาก
4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)	3.38	0.93	ปานกลาง
5. การสอนโดยวิธีวิทยาศาสตร์	3.35	0.89	ปานกลาง
6. การสอนแบบ SQ3R/SQ4R	3.26	0.98	ปานกลาง
7. การสอนแบบ OK5R	3.12	0.98	ปานกลาง
8. อื่น ๆ	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	3.70	0.76	มาก

2.3) ด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้

ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้

นวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ แบบฝึกทักษะ ($\bar{X}=4.31$)

รองลงมา คือ การสอนโดยใช้หนังสือนิทาน/หนังสือส่งเสริมการอ่าน/หนังสืออ่านเพิ่มเติม/หนังสือภาพ ($\bar{X}=4.23$) และการสอนโดยใช้เพลง/เพลงไทยลูกทุ่ง/เพลงแหล่ ($\bar{X}=3.73$) ตามลำดับ ส่วนหนังสือ

อิเล็กทรอนิกส์/หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้น้อยกว่านวัตกรรมข้ออื่นๆ ($\bar{X}=3.06$) เพิ่มเติม ดังตารางที่ 5

ด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้	ระดับการใช้		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. แบบฝึกทักษะ	4.31	0.78	มาก
2. การสอนโดยใช้หนังสือนิทาน/หนังสือส่งเสริมการอ่าน/หนังสืออ่านเพิ่มเติม/หนังสือภาพ	4.23	0.69	มาก
3. การสอนโดยใช้เพลง/เพลงไทยลูกทุ่ง/เพลงแหล่	3.73	0.83	มาก
4. การสอนโดยใช้ข่าว/โฆษณา/บทความสารคดี	3.69	0.80	มาก
5. ชุดสื่อประสม	3.52	0.92	มาก
6. ชุดกิจกรรม	3.37	0.89	ปานกลาง
7. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	3.28	1.15	ปานกลาง
8. โปรแกรมบทเรียน	3.07	1.23	ปานกลาง
9. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์/หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์	3.06	1.17	ปานกลาง
10. อื่น ๆ	4.00	0.00	มาก
รวม	3.63	0.85	มาก

2.4) ด้านนวัตกรรมเทคนิคการสอน

ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้นวัตกรรมเทคนิคการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ กิจกรรมเรียน

ปนเล่น ($\bar{X}=4.09$) รองลงมา คือ เทคนิคการใช้คำถาม ($\bar{X}=4.02$) และเทคนิคเกม ($\bar{X}=3.85$) ตามลำดับ ส่วนเทคนิค KWL/KWL Plus มีการใช้น้อยกว่านวัตกรรมข้ออื่นๆ ($\bar{X}=2.98$) ส่วนนวัตกรรมอื่นๆ ที่มีการระบุ ได้แก่ 5W1H ($\bar{X}=4.00$) เพิ่มเติม ดังตารางที่ 6

ด้านนวัตกรรมเทคนิคการสอน	ระดับการใช้นวัตกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. กิจกรรมเรียนปนเล่น	4.09	0.75	มาก
2. เทคนิคการใช้คำถาม	4.02	0.77	มาก
3. เทคนิคเกม	3.85	0.84	มาก
4. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา	3.67	0.74	มาก
5. แผนที่ความคิด/ผังกราฟิก	3.40	1.05	ปานกลาง
6. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT	3.31	1.02	ปานกลาง

ตารางที่ 6 แสดงระดับการใช้นวัตกรรมเทคนิคการสอน (ต่อ)

ด้านนวัตกรรมเทคนิคการสอน	ระดับการใช้นวัตกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
7. เทคนิคจิกซอว์	3.26	0.97	ปานกลาง
8. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT	3.16	1.01	ปานกลาง
9. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD	3.16	1.04	ปานกลาง
10. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	3.05	1.07	ปานกลาง
11. เทคนิค KWL/KWL Plus	2.98	1.11	ปานกลาง
12. อื่น ๆ	4.00	0.00	มาก
รวม	3.50	0.86	ปานกลาง

2.5) ด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอน
ครูระดับชั้นประถมศึกษาใน
โรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้
นวัตกรรมรูปแบบการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) โดยทุกข้อมีการใช้อยู่ในระดับ
ตารางที่ 7 แสดงระดับการใช้นวัตกรรมรูปแบบการสอน

ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับ
ค่าเฉลี่ย ดังนี้ การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model
($\bar{X} = 3.42$) รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้แบบ
4MAT ($\bar{X} = 3.27$) และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนค
ติกส์ ($\bar{X} = 3.16$) ตามลำดับ เพิ่มเติมดังตารางที่ 7

ด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอน	ระดับการใช้นวัตกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model	3.42	0.78	ปานกลาง
2. การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT	3.27	0.80	ปานกลาง
3. การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์	3.16	0.91	ปานกลาง
รวม	3.28	0.83	ปานกลาง

3) ปัญหาการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการ
อ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้น
ประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดน
ภาคใต้

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาใน
การใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย
ของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษา
ในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบปัญหาการ
ใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยใน

ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ
แรก ดังนี้ ขาดหลักสูตรอบรมเรื่องการผลิต/การใช้
นวัตกรรม ($\bar{X} = 4.00$) งบประมาณในการจัดซื้อจัดหา
นวัตกรรมไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.53$) และโรงเรียนไม่มี
วัสดุอุปกรณ์/เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการใช้
นวัตกรรม ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนขาด
นโยบายส่งเสริมการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนการ
สอนในชั้นเรียน เป็นปัญหาที่พบน้อยกว่าข้ออื่นๆ
($\bar{X} = 2.83$) และปัญหาอื่นๆ ที่มีการระบุ ได้แก่ ครูผู้สอน

ไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาที่จบการศึกษา ขาดเวลาในการผลิตสื่อ โรงเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับงบประมาณที่ใช้ผลิตสื่อ และครูขาดความชำนาญในการจัดทำนวัตกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.00$) เพิ่มเติมดังตารางที่ 8

ทั้งนี้ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบปัญหาในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย อยู่ในตารางที่ 8 แสดงระดับปัญหาในการใช้นวัตกรรม

ระดับปานกลาง สอดคล้องตามสมมติฐานที่ 2 ของงานวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแสดงระดับปัญหาในการใช้นวัตกรรม ดังนี้

ปัญหาในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย	ระดับการพบปัญหาในการใช้นวัตกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ขาดหลักสูตรอบรมเรื่องการผลิต/การใช้นวัตกรรม	4.00	0.00	มาก
งบประมาณในการจัดซื้อจัดหานวัตกรรมไม่เพียงพอ	3.53	1.16	มาก
โรงเรียนไม่มีวัสดุอุปกรณ์/เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการใช้นวัตกรรม	3.34	1.08	ปานกลาง
จำนวนนักเรียนไม่เหมาะสมกับจำนวนนวัตกรรมที่มี	3.27	1.10	ปานกลาง
ครูขาดแรงจูงใจในการใช้นวัตกรรม	3.10	0.98	ปานกลาง
ครูขาดความรู้เรื่องการใช้ใช้นวัตกรรม	3.08	0.94	ปานกลาง
สภาพการเรียนการสอนไม่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	3.06	1.12	ปานกลาง
สภาพแวดล้อม และสถานที่ไม่เหมาะสมสำหรับการใช้นวัตกรรม	2.95	1.11	ปานกลาง
โรงเรียนขาดนโยบายส่งเสริมการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน	2.83	1.13	ปานกลาง
อื่นๆ	3.08	0.94	ปานกลาง
รวม	3.24	0.96	ปานกลาง

อภิปรายผล

ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก แตกต่างกับผลการวิจัยของ Buasomboon, Chanchusakun, Varasunun, & Nata (2018) ที่สำรวจนวัตกรรมการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า นวัตกรรมที่ครูนำมาใช้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน และเขียนภาษาไทยของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีผลการใช้ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะปัจจุบันมี

นวัตกรรมหรือแนวคิดวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ๆ ที่แพร่หลายมากขึ้น ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงนำนวัตกรรมมาใช้กันมากขึ้น ส่วนรูปแบบนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทย พบว่า นวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการนำมาใช้อยู่ในระดับมาก แตกต่างกับผลการวิจัยของ Buasomboon, Chanchusakun, Varasunun, & Nata (2018) ที่พบว่า นวัตกรรมที่นำมาใช้สูงที่สุดคือ นวัตกรรมด้านสื่อการเรียนรู้ อาจเป็นเพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสามจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ค่อนข้างต่ำ จึงต้องใช้นวัตกรรม กระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น การสอนซ่อม เสริม โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ เป็นต้น มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากกว่าการใช้นวัตกรรม ด้านสื่อการเรียนรู้

เมื่อพิจารณารูปแบบการใช้วัตกรรมการ ส่งเสริมการอ่าน และเขียนภาษาไทยของครูใน ระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ด้านกระบวนการจัดการเรียน การสอน พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการใช้นวัตกรรม กระบวนการจัดการเรียนการสอนประเภทการสอนซ่อมเสริม มากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Buasomboon, Chanchusakun, Varasunon, & Nata (2018) ที่ สสำรวจนวัตกรรมการสอนอ่านภาษาไทยของครูใน ระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด คือ การสอนซ่อมเสริม ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.15 ส่วนการสำรวจนวัตกรรมการสอนเขียน ภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด คือ การ สสอนซ่อมเสริม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และผลการวิจัย ของ Kerdnak (2020) ที่ ศึกษาเรื่องการพัฒนา กิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึก ทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการ เรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและ การเขียนภาษาไทย มีความสามารถด้านการอ่านและ การเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีพฤติกรรมการอ่าน และการเขียนที่บ่งบอกถึงความสนใจ รวมทั้งมีความ

มั่นใจในการอ่านและการเขียนภาษาไทยมากขึ้น และ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Rai & Penjor (2020) ที่ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมสอนซ่อมเสริมที่มีต่อ ความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีผลการเรียน ต่ำ พบว่า คะแนนหลังการทดสอบของนักเรียนที่เข้า ร่วมกิจกรรมสอนซ่อมเสริมสูงกว่าคะแนนก่อนการ ทดสอบอย่างมีนัยสำคัญ และยังพบว่า ผลของการ เรียนซ่อมเสริมเป็นไปในทางบวกและนักเรียนมีความ พึงพอใจในระดับมาก

เมื่อพิจารณารูปแบบการใช้วัตกรรมการ ด้าน นวัตกรรมวิธีการสอน พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้ นวัตกรรมวิธีการสอนประเภทการสอนแบบมีส่วนร่วม โดยใช้กระบวนการกลุ่มมากที่สุด สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Buasomboon, Chanchusakun, Varasunon, & Nata (2018) ที่สำรวจนวัตกรรม การสอนอ่านภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า นวัตกรรมวิธีการสอนที่ถูกนำไปใช้มากที่สุด คือ การสอนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ($\bar{X}=3.93$) ส่วนการสำรวจนวัตกรรมการสอนเขียน ภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษา ที่พบว่า นวัตกรรมวิธีการสอนที่ถูกนำไปใช้มากที่สุด คือ การ สสอนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการกลุ่มเช่นกัน และครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังมีการใช้นวัตกรรมวิธีการ สสอนประเภทการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากวิธีสอน ประเภทการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เป็นขั้นตอนที่น่าสนใจและมีความเด่นเป็นพิเศษจาก กิจกรรมการสอนปกติ และผลการวิจัยของ Krungpoowet (2013) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผล

การเรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT กับ แบบ BBL ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT กับแบบ BBL มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Akman, Yapici, Kutlu, Tuncel, & Demiroglari (2020) ผลสัมฤทธิ์ของการสอนภาษาอังกฤษตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมอง (BBL) พบว่า เมื่อเทียบวิธีการสอนบทเรียนภาษาอังกฤษแบบดั้งเดิม (Control Class) กับการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมอง (BBL) แล้ว การสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมอง (BBL) ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อพิจารณารูปแบบการใช้นวัตกรรม ด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้นวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ประเภทแบบฝึกทักษะมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Buasomboon, Chanchusakun, Varasunun, & Nata (2018) ที่สำรวจนวัตกรรมการสอนอ่านภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า นวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ประเภทแบบฝึกทักษะถูกนำมาใช้มากที่สุด ($\bar{X}=4.27$) ส่วนการสำรวจนวัตกรรมการสอนเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า นวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ประเภทแบบฝึกทักษะถูกนำมาใช้มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ Khampha (2019) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องการสร้างคำในภาษาไทยด้วย

การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องการสร้างคำในภาษาไทยด้วยการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่องการสร้างคำในภาษาไทย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน โดยค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X}=16.43$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ($\bar{X}=6.96$) นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ Kaewkrachang (2014) ได้วิจัยเรื่อง การเพิ่มทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง ผลการวิเคราะห์ระดับของความพึงพอใจของนักศึกษาต่อแบบฝึกชุดโครงเรื่อง โดยรวมต่อแบบฝึกชุดโครงเรื่องอยู่ในระดับมากที่สุด และผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ คะแนนก่อนและหลังการทำแบบฝึกชุดโครงเรื่อง พบว่า นักศึกษาที่ทำแบบฝึกมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทำชุดฝึกสูงกว่าก่อนทำแบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ Ritcharoon (2007 cited in Sintapanon, 2010) ได้กล่าวถึง นวัตกรรมทางการศึกษาว่า นวัตกรรมประเภท ผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์ ได้แก่ ชุดการเรียนรู้/ชุดการสอน/ชุดการเรียนการสอน แบบฝึกทักษะ/ชุดการฝึก/ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้ บทเรียนสำเร็จรูปแบบสื่อผสม/บทเรียนโปรแกรม เกม การ์ตูน นิทาน เอกสารประกอบ การเรียนรู้/เอกสาร ประกอบการเรียนการสอน/เอกสารประกอบ การสอน ฯลฯ เป็นสื่อที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจกระจ่างชัดเจนในเรื่องที่เรียน หรือ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ในทักษะด้านต่างๆ ได้เร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งผลการวิจัยของ Utami, & Fatriana (2020) ที่ได้ศึกษาบทบาทของแบบฝึกหัดที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า การใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนจะ

ส่งผลดีต่อการเรียนรู้เนื่องจากเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างหนึ่งนอกเหนือจากคำอธิบายของครู นอกจากนี้ ยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและมีแบบฝึกหัดที่หลากหลาย

เมื่อพิจารณารูปแบบการใช้นวัตกรรมด้านเทคนิคการสอน พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้นวัตกรรมเทคนิคการสอนประเภท กิจกรรมเรียนปนเล่นมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Yuan (2018) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้อาษาแบบเน้นกิจกรรมของภาษาจีนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในชิตินี้อย่างตะวันตก: การศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า การใช้แนวทางการเรียนรู้แบบเน้นกิจกรรมสำหรับผู้เรียนที่ชิตินี้อย่างตะวันตกมีผลกระทบอย่างมากต่อการเรียนภาษาจีน เนื่องจากสามารถดึงดูดนักเรียนทางอารมณ์ พฤติกรรม และความรู้ความเข้าใจผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น เกมละครง่ายๆ เพลงจีน และกิจกรรมศิลปะ นักเรียนได้บรรลุผลลัพธ์ที่ระบุไว้ในหลักสูตรภาษาจีนในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายและมีประสิทธิภาพ กิจกรรมในห้องเรียนที่แตกต่างกันโดยผสมผสานศิลปะรูปแบบต่างๆ ทำให้ภาษาจีนง่ายต่อการเรียนรู้และจดจำ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางอารมณ์และมีความสนใจในการเรียนภาษาจีน

เมื่อพิจารณารูปแบบการใช้นวัตกรรมด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอน พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการใช้นวัตกรรมรูปแบบการสอนประเภทการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model มากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Buasomboon, Chanchusakun, Varasunon, & Nata (2018) ที่

สำรวจนวัตกรรมการสอนอ่านภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า นวัตกรรมรูปแบบการสอนที่ถูกนำไปใช้มากที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model ส่วนการสำรวจนวัตกรรมการสอนเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาที่พบว่า นวัตกรรมรูปแบบการสอนที่ถูกนำไปใช้มากที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model เช่นกัน อาจเนื่องมาจากรูปแบบการสอนแบบ CIPPA Model เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองซึ่งสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นแล้วจึงนำความรู้ที่ได้ไปนำเสนอและประยุกต์ได้

ส่วนปัญหาในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้พบปัญหา เรื่องการขาดหลักสูตรอบรมเรื่องการผลิต/การใช้นวัตกรรมมากที่สุด งบประมาณในการจัดซื้อจัดหานวัตกรรมไม่เพียงพอ และจำนวนนักเรียนไม่เหมาะสมกับจำนวนนวัตกรรมที่มี สอดคล้องกับวิจัยของ Prasertsin, Jiotrakul, & Thongklomsee (2017) ที่ศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู ผลการวิจัยพบว่า การจัดการอบรมความรู้ที่ทันสมัยเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม การส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม การมีงบประมาณ จัดทำนวัตกรรมและการกำหนดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องให้มีความเหมาะสมกับจำนวนสื่อการเรียนรู้เป็นแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครูที่มีประสิทธิภาพได้

ข้อเสนอแนะหรือการนำไปใช้ประโยชน์

1. สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมการผลิตสื่อ นวัตกรรม และเพิ่มทักษะในการใช้นวัตกรรมต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการทำนวัตกรรมหลากหลายรูปแบบและต่อเนื่องแก่ครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปพัฒนาการเรียนการสอน

2. ภาครัฐควรสนับสนุนงบประมาณแก่โรงเรียนในการผลิตสื่อ นวัตกรรม หรือผลิตสื่อ นวัตกรรมให้แก่โรงเรียนให้เพียงพอ และเหมาะสมแก่โรงเรียนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ และประเมินผลหลังจากใช้นวัตกรรมทุกครั้ง

บทสรุป

การอ่านและการเขียนภาษาไทยของเด็กเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ แต่เด็กในสามจังหวัดชายแดนใต้ส่วนใหญ่มักจะใช้ภาษามลายูถิ่นเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันมากกว่า

ภาษาไทย ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็กศึกษาในโรงเรียน โดยเฉพาะการขาดความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย เพราะทำให้การศึกษาเรียนรู้ไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ซึ่งส่งผลต่อการดำรงชีวิตต่อไปในอนาคต จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่ต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ให้แก่ประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ในระดับที่ซับซ้อนขึ้น และนำไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนใหม่ให้สอดคล้องกับกระบวนการศึกษาที่เปลี่ยนไป โดยมุ่งเน้นประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ พร้อมกับคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ครูต้องใฝ่รู้แสวงหาสาระเนื้อหาใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศและแรงจูงใจแก่ผู้เรียน รวมทั้งพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การเรียนรู้รูปแบบใหม่ และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับการจัดการศึกษาได้อย่างผสมผสานอีกด้วย

References

- Abdulsata, S., Piyawasan, S., Tohlong, A., Cheleng, S., Tekhea, I., & Samae, R. (2013). The development of multilingual series reading promoting books for beginners to develop communication skills in 3 Southern border provinces. *Al-Nur Journal of Graduate School Fatoni University*, 8(15), 1-12. (In Thai).
- Akakul, T. (2000). *Rabiap withi wichai thang phruttkam sat lae sangkhommasat*. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Rajabhat Institute. (In Thai). cited from Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>.
- Akman, P., Yapici, A., Kutlu, M. O., Tuncel, F., & Demiroglari, G. (2020). The effect of English teaching on academic achievement based on brain based learning theory (BBL). *African Educational Research Journal*, 8(2), 158-163.
- Best, J. W. (1981). *Research in education*. 4th ed. New Jersey: Prentice-Hall.

- Buasomboon, B., Chanchusakun, S., Varasunun, P., & Nata, N. (2018). *Surveying and synthesizing research of instruction of reading and writing Thai in primary education*. Bangkok: Thailand Science Research and Innovation. (In Thai).
- Dechpichai, W. (1992). *Khum kanwichai lae kanpramoen khrongkan thangkan sukka lae phruttkam sat*. Pattani: Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus. (In Thai).
- Jeenkee, S. (2011). *Construction of web-based instruction on Thai language reading and writing skills for Prathomsuksa 3 students*. Master thesis in Educational Technology, Graduate School, Kasetsart University. (In Thai).
- Kaewkrachang, W. (2014). *The writing ability enhancement by using the conceptual plot*. Ayutthaya: Rajamanagala University of Technology Suvarnabhumi. (In Thai).
- Kamenetz, A. (2016). *What's going on inside the brain of a bilingual child?* Retrieved January 18, 2017, from <https://ww2.kqed.org/mindshift/2016/11/30/whats-going-on-inside-the-brain-of-a-bilingual-child>
- Kateyoy, C. (2011). *The effects of the 4 MAT model learning activities management on Thai language reading and Thai writing achievements of prathom sukka 1 students at Ban Pho Ngam Nong Yakhao Wittaya School in Nakhon Ratchasima Province*. Master thesis in Curriculum and Instruction, School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University. (In Thai).
- Kerdnak, I. (2020). Development of active learning repairing activities combination with the Thai reading and writing skill training packages for students with learning disabilities, grade 3. *e-Journal of Education Studies, Burapha University, 2(3)*, 72-86. (In Thai).
- Khampha, C. (2019). *Kanphatthana phon samrit thangkan rian khong nakrian chan matthayommasuksa pi thi 4 Ruang kansang kham nai phasa Thai duai kan rian doi chai baep fuk thaksa*. Retrieved February 8, 2021, from <https://www.wattana.ac.th/vichakan/research/62/secondary/secondary-thai3.pdf>. (In Thai).
- Matjarat, T., & Jansuwan, P. (2013). *Nawattakam kansuksa chut ekkasan prakop kan rian kanson klum sara kanriaru phasa Thai*. Bangkok: Than Akson. (In Thai).
- National Strategy Secretariat Office. Office of the National Economic and Social Development Board. (2018). *National Strategy 2018–2037*. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Council. (In Thai).
- Office of the Prime Minister. Office of the National Economic and Social Development Board. (2016). *Summary the twelfth national economic and social development plan*. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Board. (In Thai).
- Prasertsin, U., Jiotrakul, T., & Thongklomsee, J. (2017). A studying guidelines of the educational innovation management used for improving teacher's teaching and research. *Journal of Library and Information Science Srinakharinwirot University, 10(2)*, 79-88. (In Thai).
- Premsrirat, S., & Samoh, U. (2012). Planning and implementing Patani Malay in bilingual education in Southern Thailand. *Journal of the Southeast Asian Linguistics Society, 5(2012)*, 85-96. (In Thai).

- Rai, H., & Penjor, S. (2020). The impact of remedial class on students' learning achievement. *Contemporary Education and Teaching Research*, 1(2), 27.
- Ritcharoon, P. (2007). *Lakkan wat lae pramoenphon kansuksa*. 4th ed. Bangkok: House of Kermyst. Cited in Sintapanon, S. (2010). *Innovative teaching and learning to improve the quality of youth*. Bangkok: 9119 Technic Printing. (In Thai).
- Sintapanon, S. (2010). *Innovative teaching and learning to improve the quality of youth*. Bangkok: 9119 Technic Printing. (In Thai).
- Suwancharas, T. (2010). *Development of a knowledge management model with experiential learning via the network to enhance educational innovation creating ability of teachers under the Office of the Basic Education Commission*. Ph.D. Dissertation in Educational Communications and Technology, Faculty of Education, Chulalongkorn University. (In Thai).
- Thomas, W. P., & Virginia, C. (1997). *School effectiveness for language minority students*. Retrieved October 12, 2017, from http://www.thomasandcollier.com/assets/1997_thomas-collier97-1.pdf.
- Thumthong, B. (2010). *Curriculum development*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai).
- UNICEF Thailand. (2018). *Saphan chuam yong pai su anakhot an sotsai khrongkan chatkan suksa baep thawi- phahu phasa (phasa Thai-Malayu thin) nai rongrian khet phunthi changwat chaidan phak tai*. Bangkok: UNICEF Thailand. (In Thai).
- Utami, A. R., Aminatun, D., & Fatriana, N. (2020). Student workbook use: does it still matter to the effectiveness of students' learning? *Journal of English Language Teaching and Learning*, 1(1), 7-12 Retrieved February 8, 2021, from <http://jim.teknokrat.ac.id/index.php/english-language-teaching/article/view/247>.
- Yuan, G. (2018). *Development of activity-based language learning of Chinese for a primary school in western Sydney: A participatory action research study*. Retrieved February 8, 2021, from <https://researchdirect.westernsydney.edu.au/islandora/object/uws:57130/datastream/PDF/view>.